

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 фонтинти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 36.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писемима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

С данашњим бројем настаје нов рок предплате свима оним нашим предбројницима, који су до краја јуна предплатили. Ми их учтиво молимо, да изволе своју предплату обновити.

„Земунски Гласник“ остаће веран своме програму. Као и досад биће овај лист независан. Пријатељ народа, за који пише, он ће да заступа слободно и без обзира на странке, начела напретка и поштења.

Претплата на „Зем. Гласник“ од јула стане

до краја септем. на ф. 1.25

” ” децембра ” 2.50

за Србију је тромесечна цена 15 гр.

Наш занатлијски сталеж.

(Наставак.)

Говорено је, како наш свет занатлију на нижи ступањ друштвенога реда ставља од трговца. Ваља се упети из свију сила, да се та предрасуда истреби из народа; јер у колико је то неправедна појава, у толико је више штетна по народно-привредни напредак наш. Занатлија својим радом ствара добра, даје сировим производима већу вредност, дакле множи народну имовину. Такав сталеж заслужује поштовање у потпуној мери.

Код нас у Земуну, а мање више свуда по Срему, занатлијски сталеж јако је заостао у своме материјалном стању. Ми смо у пређашњем чланку открили од чести узрок томе, но неплодан би то посао био, кад се не би уједно и потражило средство, којим би се том злу доскочити могло.

У првој линији ваља се побринути за боље школско васпитање, у другој пак за стручну образованост.

Али и једно и друго биће од користи тек будућем нараштају, а крајња је потреба, да се садашњим занатлијама нашим помогне.

По нашем мњењу штетна је по наше занатлије поглавито та околност, што они оскудевају у новчаним средствима. Та оскудица лако се може отклонити асоцијацијом. Лане је у овом листу наш пријатељ г. З. покренуо мисао, да се у Земуну подигне помоћна каса, која би била у свези са нашом штедионицом и којим би се заводом извесно уклонила новчана оскудност наших занатлија. На принципу узајамне помоћи овакви заводи по другим местима врло су се практичним показали и нимало не сумњамо, да би се уклонила оне сметње у капиталу, које отештавају занатлијску радњу.

Овај завод имао би по наше занатлије још и ту корист, што би они увидели колико вреди тачност, особито у новчаним односима; јер код великог дела наших занатлија није мала погрешка, што ретко одговарају на време својим обвезаностима, а то не само, што се тиче плаћања дугова, већ и при наручбинама посленим. Ово, не бити од речи у посленим својим одношајима, много је допринело, што наш занатлијски сталеж не ужива оно поштовање код публике, које тај сталеж иначе заслужује; шта више, у занатлија се налазе више фамилијарних и грађанских врлина но и код самих трговаца и ако се ови као грађани раг excellence сматрају.

Као велику оскудицу наших занатлија навели смо и то, што не располажу са довољном радинском снагом. Овај час, кад ово пишемо, у Земуну има четири пута више мајстора но калфи и шегрта, ако се изузму зидари. И ту неповољност приписују стари наши мајстори занатлијској слободи, која је наступила пре неколико година новим за-

коном о занатима. Није нужно много доказивати, да томе није крив споменути закон, него цински развитак у економном пољу, који се показује од неколико година свуда у Аустрији, особито у земљама што припадају круни Св. Стевана, и ако не одричемо, да би и занатлијске одношаје наше ваљало у бољи ред довести. Оскудица у раденицима не постоји само код занатлија, њу у велико осећају и земљоделци, а већ има примера, да се пољски радници као и надничари са стране доводе. Ту оскудност најбоље показује скупа надница. Дакле не само занатлије немају довољно раденика, којима су од памтивека калфе са стране долазили, него се и трговци туже, што немају довољно помоћника. У садашњем пољском раду видимо доста војника овдашњег гарнизона где раде као надничари, и наши економи, код којих су они у послу, хвале се са њиховом прилежношћу. Све су то докази, да оскудица у раденицима не само код занатлија постоји, већ да га у велико осећају и остали привредни сталежи.

Са народно-привредног гледишта треба да се радујемо такој појави; веће кирије носе наше куће, већи је доходак од наших земаља, скупље продајемо нашу стоку и животињске производе, нека је дакле у већој цени и људски рад. Истина је, пријатеља народног напретка боли срце, кад у нас толику људску снагу бесплодну погледа, кад спази силну дечурлију, што банзају по дунавској обали, кад види на „диванани“ здраве оне људе, који у нераду губе време, а време је новац, као што амерканци веле. Од какве би користи било, кад би се та дангубна дечурлија одала на какав користан рад, кад би се одала на занате, те би тако постали вредни радници.

(Наставиће се.)

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

WWW.UNILIB.RS

Карловци, 5. јула, у 9 сахата у јутру. (Телеграм.) Клирикалци ономадашњим полагањем својих 38 мандата распоручише сабор. Патријарх неће да позове заменике. Овде се говори, да је јуче на ноћиската из Варадина војничка стража, јер лажан равнорисне глас, да ће бити переда. Пандури чувају двор, и ако осим патријарха и још неколицине њих нико и не помисли на неред. Двадесет и седам народњака даваше протест против распштања сабора. Ови шаљу претставку влади и депутацију цару. Клирикалци пак шаљу меморандум, ишту да се други сабор сазове, и то строго сталешки, да сваки само у своје среву да може бити изабран и да није млађи од 40 година. Кушевић, Руварац, Стратимировић и директор Пантелић саветници су патријархови.

Карловци, 5. јула, у 5 сахата у вече. (Телеграм.) Овај час предали смо патријарху протест. У уторак иде наша (народњачка) депутација у Пешту. Нови Сад је уз нас.

Земун. Цензура, која је постојала досад у Граници на књиге, што се уносе из Србије, Влашке и Турске, укинута је ових дана министарском одлуком. Дакле уклоњена је и ова установа код нас, која је пређашњих година толико сметала књижарској радњи ово и оностранској. Пре осамнајест година од прилике изишла је министарска заповест, која је забранила сасвим унос српских књига преко Војене Границе, само је могло министарство за поједину српску или еврејску књигу дати дозволу за унос у Аустрију, ма она била каквог му драго садржаја. Цензура по себи остатак је мрачнога средњег века, но ова забрана увоза српских књига беше сасвим смешан акт тадашње апсолутне владе, кад помислимо, каква је строга цензура тада у Београду постојала и за коју је пок. Ђорђе Протић рекао: „да не само забрањује оно, што је писано, већ и оно, што у књизи нема.“ Јер његову књигу „Устанак грчки“ (превод с немачког) забранила је стога што није било дебелог јера (џ), коју су судбу делиле и све књиге јотом штамнане.

Укинућем цензуре на овој страни ваљда ћемо сад београдске листове скорије добијати. Досад је управо требало три дана, док су људи своје новине из Београда добили. Том приликом изричемо наду, да се и у Београду реципроцитета са нашим листовима упражњавати и да ће од сад неће „Гласник“ тек у среду или четвртак раздавати. Српска је цензура више пута сасвим задржала наш лист, неки пут пак допустила је да се разда само извесним лицима а не свима претилатницима. Уз то је још и та чудновата практика у Београду упражњавана била, да нам нису непропуштене бројеве ни повраћали. Надамо се, да ће и то инквизиторно поступање престати.

У уторак беше седница општинскога већа. У опширном извешћу о њој наћи ће читаоци предмете, који беху у претресу и од којих неки још од неколико месеца чекају решење. Општа је повика на бирократизам, што овај уз друге неповољности обичај има, да одлаже решења, те партаје често бивају оштећене тиме. Репрезентативно једно тело не треба да следи тој рђавој навици бирократије, јер треба да помисли, колико важе за људе брза и тачна решавања. Дуже одложење, особито што се тиче личних предмета, од једне седнице до друге општинско веће не треба ни пошто даље да допусти.

Варошка ноћна стража, односно њена рђава организација као и тужбе на њеног комесара, опет беху предмети жестоког дебатована, и ту дођоше у претрес ствари, које по својој природи не могу бити предмет расправљања у јавном листу, и ако седница у тај пар не беше за тајну проглашена. Ми се ограничавамо само на ту примедбу, да је већ крајње време, да се питање о ноћној варошкој стражи коначно реши.

Чудновато нам се чини решење општинског већа, по коме да се полиција најпре упита, да ли је г. В. досад плаћао у Земуну општински прирез, где скоро петнајест година живи и трговину води и који је сад купио кућу, те услед тога мора да се вади за овдашњег. Ми смо тог мњења, да његово примање у овдашње становништво не може зависити од тога, да ли је прирез плаћао или не? Ако је он човек доброга владања и уз то имућан, те нема изгледа да ће општини на терет пасти, онда га ваља и примити. А ако досад није плаћао прирез, то или га није морао по закону плаћати или је власт пропустила да га на плаћање позове. Нико сам неће, да за то моли да буде оптерећен са данком.

(Општинско веће 1. јула.) под председањаштвом г. капетан-аудитора Штрајбера. Извештач беше г. Карл а протокол је водио г. Орел, мајнстратски приседници: г.г. П. Петровић, Ђ. Солар и Ст. Марковић. Општинара је било 17. Седница се одпоче у 10 часова и трајаше до једног часа по подне.

Извештач изнесе најпре неколико прошња, којима се странци траже за овдашње, и то именом: Андрија Стојанов из Сефкерина, Михаил Дир, Матија Хабеншус, Иса Кеглић, Данило Вајнбергер, Јозеф Конрад и Лудвиг Стелцер, који се сви примају. Ервард Вухвалдер одбијен је са свим, а Мориз Цвибак примиће се, кад буде поднео сведочанство о својој добром владању.

Други предмет дневнога реда беше молбеница г.г. браће Вајрихтера, којом траже 437 квад. фата земљишта за циглану крај дунавске обале до

Фелбера. И кречар Живко Јаковљевић тражи, да му општина уступи једно јутро земљишта, почем је рад, да ту пече цигле и креч. Овај је предмет изазвао дужу дебату, особито кад је извештач још и трећу молбеницу изнео на јидик, којом садањи притежатељ Фелберове циглане иште, да му општина на том месту више земљишта или прода или на уживање даде, почем хоће да свој посао рашири.

За Вајрихтерову молбеницу рекоше, да је ствар остарела, почем је прошња пре неколико месеца предата, а није се решила. Међутим образовало се једно друштво, кога су браћа Вајрихтери чланови. То ће друштво у велико да производи цигле и цреч, па хоће и кречану да заведе.

Овом приликом упитаће општинар г. Ивић варошког управитеља г. Карла, да ли је што дошло на молбеницу општине због ритског земљишта, којом је општина молила министарство, да то земљиште пређе у имаовину општинску. Г. управитељ не могаше се одмах сетити тога и после рече, да није ништа дошло. Г. Ивић ставио је то питање с тога, да би општина могла коначно решити предстојеће молбенице. Варошки председник г. Стева Марковић обрати се на тај факт, да је Фелберова циглана продајом прешла у друге руке и да треба садањем власнику већу квоту наметнути, него што је пок. Фелбер плаћао, који је то земљиште насуо, те није више изложено поплави. То је земљиште општинско а садањи је власник само могао купити зграде, што се на њему налазе, а за уживање земљишта треба од сад да плаћа повишену таксу, почем није имао трошка око насапања. Тога су мњења и остали општинари, но решише, да најпре комисија прегледа сво земљиште, па онда ће се одредити, који ће се простор које коме од потражилаца уступити. У комисији су ова г.г. Борђе Солар, Јован Д. Јовановић, Фрања Волк, варошки инжењер и полицајски комесар Блум, као и сви они што траже земљиште.

Овдашњи писмоноша г. Франц Туши тражи, да му општина прода онај део варошког зида у дужини од 7 хвата, што је крај његовог кућишта. После кратког дебатована, у коме се мање више сви говорници похвално изразише о тражиоцу, решено је, да ће се узети у обзир његова молбеница, кад се буде са видом располагало, а то ће бити одмах како буде уговор са фортификацијом потврђен.

Овдашњи грађанин Стеван Јоксимовић тражи из општинске касе 131 фор. и 10 новч. за то, што је по усменој налогу бив. градоначелника Јакоба дао грађу за општинске цели. Да је он ту грађу доста дао, позива се на сведочанство више њих. Већина општинара рекоше, да им је познато, и да је грађа за стубове пред бежанијском капијом идући Габорчековој пивари узета од г. Стевана Јоксимовића и није право, да он своју тражњу не намири. Закључено је, да се г. С. Јоксимовића рачун најпре пошље бив. градоначелнику Јакобу ради потврђења. (Свршиће се.)

— Наш градоначелник г. мајор Бах, који је с почетка маја тромесечни одпуст узео, да порушено здравље у брдском завичају својој личној Лици поправи, вратиће се око половине овога месеца натраг у нашу ередину. — Овдашњи судија, г. капетан-аудитор Роб добио је друго опредељење. На његово је место дошао из Митровице г. капетан-аудитор Албрехт, који је у нашем језику савршено властан. — Г. Каниц отпутовао је у среду на пештанској лађи натраг у Беч.

— Сабор у Карловцима као да је престао већати, тако бар гласи један телеграм од петка, који вели, да патријарх неће да држи седнице с тога, што су 34 посланика клирикалне странке положили мандат. У понедељак би продужена дебата о избору председника и у вторник решила је већина од једанаест гласова, да је патријарх природни саборски председник. Суботићев предлог остаде дакле у мањини, за који гласаше двадесет и седам против тридесет и осам гласова клирикалаца, двојица: прота сомборски Бранковић и један калуђер из Баната отишла су са сабора пре гласања, осам пак њих не дадоше свога гласа. У среду опет беше бурна седница, а у четвртак положише споменути чланови мандат. Клирикалци положише с тога свој мандат, што хтедоше, да најпре дође дотација свештеничка у претрес, па тек после да се предузме верификација. Либерална странка није могла на то пристати, јер нема смисла, кад би се најпре што закључило, па тек онда да се извиди, који је по закону посланик или не. Ми очекујемо, да ћемо добити из Карловаца опширни телеграм пре но што дамо лист у штампу.

— Из Панчева добили смо овај допис: Прошле недеље јавио сам вам, да ће се амо учитељски договор да држи и обећао, да ћу вас и о резултату известити, што овим чиним. Наши крајишки учитељи данас не показаше од себе ни најмањег знака од живота; код њих су јавни збори и договори, узајамна обавештавања и заједничко делање нека „шпанска села“ и ако се кад и кад између њих који појави да у интересу горњих родова браћу на договор позове, то му се глас изгуби у мору васколике учитељске гњилости, тешког мртвила и крајње нехатости. Така судба постиже и позив учитеља Илића, што га је управио на учитеље ван Крајине. Позив његов не нађе никаква одзива, јер у речено време свега само два учитеља на договор дођоше, те се, паравски, никаквом раду ни приступити није могло. Е кад имамо пред очима такве слике и прилике, онда је сасвим јасно да наши крајишки учитељи ни мало не појме захтеве духа времена, те по томе су народу више од штете но од користи, јер ко сам не појми дух времена, не може ни народ (у младом нараштају) струјом напретка водити. . . Наши учитељи ни то не знају, да је сада у аустро-угарској монар-

хији удруживање дозвољено, него се неки обратише регименти са молбом, да им дозволи ићи у Панчево, а неке смо видели на вашару, где у пивницама и биртијама време проводе. Оваково стање свести у крајишких учитеља доиста нико си ни представити није могао, али ето они нас сами уверавају, да за никакав рад дозрели нису, или ако су, да су крајње нехатни да не речемо лењи. Тешко народу код таквих носиоца просвете, код таквих стубова боље будућности народне! Ко чека да му „аравијске препелице“ печене у уста падају, ко сам за себе ништа не ради, не треба после да жали ако узгладује, ако се успати!!

— Из Новог Сада добили смо овај допис о избору саборског посланика. Дописник је одмах други дан после избора писао, но почем из Новог Сада у Земун пошта три дана носи писмо, то га у прошлом листу нисмо могли печатати. „Око 8 сахата из јутра искупише се сви бирачи Милетићеве странке у дворани „друштва за радиност,“ а одатле уз песму свога кандидата дођу на рочиште у оварошки мађистрат. Ту се сад започне седница под председништвом г. Новића, за перовође избрани беху три званичника, а за надзорнике од сваке странке по један члан. Градоначелник узне после председника реч на напомену, како је министарска странка за посланика на сабор кандидовала г. дра Т. Мандића и одмах напомене још нужну десеторицу, да се тај предлог подкрепи. На што се избор започе. Сваки бирач поднео је своју доказницу да је збиља бирач и именовао свог кандидата. — Избор је трајао до пет сахата после подне и онда се закључи записник, по ком је др. Милетић 472 гласа, а др. Мандић 56 гласова добио. И тако би за посланика на уг. сабор председником проглашен др. Светозар Милетић. Одмах за тим подиже се П. Христић адвокат, те хтеде протест да уложи са још три члана од противне странке. Зашто? Ни сам не знаде. Намера му је главна била та, да се странка његова пред др. Мандићем оправда, што је он при избору пропао; јер су га они молили, да се прими кандидатуре, које се је он збиља примио, ал под условом тим, ако су извесни, да ће он за цело за посланика испасти, што су га они опет тврдо уверавали. — Сад, кад су видели да су се обруkali, хтедоше да избор униште, ал председник

потврди избор, и тако Милетићеве бирачи поседају на кола и оду у Карловце, да свог посланика поздраве и у своју средину доведу. — После 8 сахата у вече приспеше заједно с Милетићем у Нови Сад и ту му приредише сјајну бакљаду. Том приликом изјави Милетић у подужој беседи, како он почаст ту, што му се указује, сматра као почаст свести српске, као поверење, које му је указивано при изборима за градоначелника, и које му се и сад при новом избору за посланика јавно указује и изјављује своју захвалу том поверењу. Радује се што види, да се идеје омладине српске, и његове остварују. Напомиње да ће му и одселе програм бити равноправност српска, равноправност осталих народности у Угарској и да ће он по том програму свом заступати истина и локалне, ал и интересе целог народа. — Отуд се после крене спровод двору старог Новића, председника изборног. Ту приспев поздравил га г. Сандић назвав га старином Новаком. Новић се зафали на почаст а спровод уз свирку и песму врати се опет у дворану „друштва радиности“ од куда је и пошао био. Ту се сад ново весеље започне, коло се савије, наши салашани поред леба и соли и чашу вина поседаше; неко време, затим се опростише и својим кућама одоше. Веселе је још неколико тренутака трајало, и с тим се заврши јучерања светковина.

— Наш дописник из Београда нам јавља: Чуло се ваљда и код вас у Земуну пуцњава топова. Од кад турци оставише Београд, ви у Земуну одма знате, да је таква пуцњава знак радости а не опасности по народ, но ипак држе наши напредњаци да то баш није велика радост, што је потврђен такав устав, али коме се већина наших грађана из свег срца радује. И како да се не радује, кад је тим најновијим закључком народне скупштине знатан корак у државном животу народном учињен. До данас (петак) званични текст у целости није обнародован, но ипак толико је познато да устав садржава установа, каквих постоје и у другим правним државама, само што су по садањој потреби нашој удешене. Наравно, да наш устав није онакав, као што је белгијски, унгарски и др. али ипак проглашује, да је Србија уставна монархија, у којој је подељена законодавна власт међу народом и владоцем. Као што рекох нови је устав задовољио ве-

ћину београђана, само се је неки део од грађана у својој нади преварио, а то су наши Евреји, који зацело очекиваше од либералне владе грађанску равноправност, у толико више, у колико је влада у највећој слози са скупштином била. Они мисле, да ако би се влада збиљски заузела за њихову равноправност, скупштина би зацело и одобрила, и ако је у њој онај елемент заступљен био, који је Еврејима из личних интереса противан, а то су трговци паланчани. Ово, што је српским грађанима еврејског закона закраћено потпуно уживање грађанских права и што је влада допустила, да се друга класа српских грађана т. ј. засад цела независна интелигенција (правозаступници) лишава политичких права, држе, да је факт, који може пред Европом да компромитише рад свето-духовске велике скупштине. Три су особине, које ће на веки карактерисати свето-тројску скупштину: што се цела једна класа грађана због своје независности, друга због своје вероисповеди лишава уживања потпуних грађанских права, и што четвртину скупштинара сама влада бира! — Господа министри вратили се већ са скупштине у Београд, као и београдски посланици, који су јуче приспели. — (Синоћ, у суботу, вратила се и Њ. Св. кнез и г.г. намесници и Крагујевца. Дочек беше свечан: топови пуцаше и звона звонише. У.)

-- И горњи дом унгарског сабора примио је законски предлог о устројству првостепених судова, који је ваљда већ и краљевску санкцију добио, те је постао земаљским законом. У четвртак била је последња седница сабора, који је одложен до октобра. Осим реченог закона још су неколико овим сабором донесени и потврђени, међу којима и поштански уговор Унгарске са Србијом, о коме ћемо, како дознамо, његову садржину, опширније говорити.

— Делегације отворене су у среду. За председника аустријске делегације би једногласно изабран кнез Карло Ауереберг а за председника унгарске гроф Мајлат. Државно министарство предало им је већ и буџет за идућу годину, као и тако звану црвену књигу, у којој су штампани дипломатски списи од прошле године. Најинтересантнији су они, што се односе на зимушњу грчко-турску размирицу и на сплетке између Аустрије и папине владе. Буџет цело-

купне државе износи 85,953.803 ф., од кога спада на западну половину државе 60,167.662 ф. а на унгарску 25,786.141 ф.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Беч, 5. јула. (Телеграм.) Шеница у Бургу: банатска 86 $\frac{1}{2}$ /89-фунт. по 5 ф. мор. моришка 86/89-фунт. по 5 ф.; словачка шеница у Бечу 86 $\frac{1}{2}$ /89-фунт. по 5.20 аа готово; визелбургска у Визелбургу 86/89-фунт. по 4.90 Словачка раж у Бечу 82/83-фунт. по 4 ф. за готово (није јасно јављено). Мађарски јечам, нова роба, 72-фунт. по 3.25. Мађарска зоб, транзит, 45-фунт. 2.04, 48-фунт. по 2.14. У шеници беше промета 35.000 мерова.

Стање воде Саве.

Код Земун:

У четвртак 3. јула 9 с. 5 п. над нул. Суво.

„ петак 4. јула: 9 с. 7 п. над нул. Суво.

„ суботу 5. јула: 9 с. 9 п. над нул. Суво.

Код Митровице:

У четвртак 3. јула 4 с. 2 п. над нул. Суво.

„ петак 4. јула: 4 с. 0 п. над нул. Кише.

„ суботу 5. јула: 3 с. 6 п. над нул. Облачно.

Код Сиска:

У четвртак 3. јула 1 с. 4 п. над нул. Суво.

„ петак 4. јула: 1 с. 1 п. над нул. Суво.

„ суботу 5. јула: 1 с. 1 п. над нул. Суво.

М Земун, 5. јула. У прошлу недељу беше у овдашњој штедионици збор неколицине грађана, који су се састали ради договора о приступу крајишкој конзорцији за грађење земунско-сисачке жељезнице и за одкуп шума у Крајини. Позив на уписивање нашао је код свију лепа одзива и у мах уписах земунци око 300.000 форината, што заједно са сумама, што су уписане у нашој околини и на земунску штедионицу упућене, износи по милиона форината. По извешћу из горње Крајине, тамо је саучешће такође врло велико, те ће по свој прилици сва потребна сума већ уписана бити, и тако ће се ступити избору одбора, који ће даљи посао о томе отпављати. На зактевање више њих учесника одложена је конституирајућа пленарна скупштина до 13. (25.) јула ове године, дакле се неће држати као што смо погрешно у прошлости листу јавили, 6. ов. м., но скупштина ће се ипак држати у Сиску.

Велики одбор земунске штедионице јуче после подне имао је свој састанак, на коме беше између осталог решено, да се главна скупштина акционара 1. августа, а не као што је јављено 13. јула држи.

Са пријатељске стране добили смо овај допис са жељом, да га јавности предамо. Ми то чинимо тим радије, што је ту говор о предмету доста важном по нашу варош и на који ћемо се другом приликом вратити.

„Ви сте у вашем цењеном листу мимогред једном рекли, како би корисно било за нашу варош, да се

Земун с банатском страном Њупријом скопча.

Ова је мисао заиста лепа и висока и та ме је побудила, да ово неколико врсти на вас упутим с молбом, да их у ваш поштовани лист уврстите.

Да би се ова мисао могла остварити, нужно је да чешће дајете прилике, да наши суграђани о том предмету мисле, а то с тога, што сам уверен, да ће многи држати, да то није никако могуће; прво можда због оскудности материјалних средстава а друго због велике ширине Дунава и осталих елементарних препона. Што се тиче првог, кад се уверим да је сво наше грађанство ову мисао пригрлило, онда ће бити лако о начину набавке новчаних средстава, а сад напред можемо само казати, да их имамо. Других пак препона нема, почем сам имао прилике, да са искусним људима о овом предмету говорим; а и пре но што би се делању ступило, у колико у мојој снази лежи, готов сам даље о свему податке принети.

Користи, које би наша варош отуда имала, мислим да је излишно овде набрајати, но само ћу навести то, да би тиме ступили у сvezу са најмање шест села на банатској страни, која ће са својих првобитних земаља заиста имати изобилни производа, који би се на нашу пијацу — као најближу — довозили.

Има можда и таквих, који мисле, да таку поплаву довоза наша варош не би могла конзумирати, те би се тако довоз брзо одвратио и цео труд сујетан остао. Но ја тима одговарам, да су те њихове мисли неосноване. А за доказ томе служи нам то, што сви трговци, који се занимају храном, морају по селима да издржавају своје комисионаре, а то с тога, што се роба много више тражи, но што се на нашу пијацу довози . . .“

На то имамо приметити, да смо из поузданог извора дознали, да ће се из стратигичких узрока жељезничка Њуприја на Дунаву између Земуну и Бановаца начинити, јер мора обе аустријско дунавске обале да свеже.

Земун. (Знаично.) У овдашњој месарници Јована П. Јовановића продаје се од 4. о. м. фунта говеђине по 20, у осталим месарницама пак по 22 новчића.

— Услед закључка општине држаће се 17. о. м. код овдашњег мајистрата држба само ради набавке дрва и олаја.

— У Петак 9. о. м. продаће се у овдашњој армицији равни ствари контроботицке.

— У понедељник 22. јула продаће се у селу Јабуки панчевачке регименте тамошњи ерарски воћњак.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	30.	1.	2.	3.	4.	5.
	Јунија	Ј у л и ј а				
Дукат цесарски	5.92	5.91 1/2	5.92	5.90	5.91	5.92
Сребро	122.35	122.35	122.35	121.75	121.75	121.90
5% металици	62.90	62.95	62.90	63.—	63.—	63.20
Ови с кам. мај—новем	—	62.95	62.90	63.—	63.—	63.20
5% народни зајам	71.25	71.35	71.40	71.55	71.55	71.65
Акције народне банке	760.—	760.—	760.—	759.—	756.—	755.—
" кред. завода	286.90	287.90	286.70	291.70	294.90	296.90
Ловови 1860. године	103.90	104.75	104.70	104.30	104.10	104.60
Лондон	125.30	125.25	125.25	124.70	124.70	124.80

Пловидба местне лађе до 19. јулија.

Из Земуна у Београд, у 6 и по сахата у јутру.
 Из Београда у Земун, у 7 сахата у јутру.
 Из Земуна у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру и у 2 сахата по подне.
 Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 4 и по сахата после подне.
 Из Земуна у Београд, у 7 сахата после подне.
 Из Београда у Земун, у 7 и по сахата после подне.

ОПШТА РУБРИКА.

Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овом рубриком.

An die löbliche Redaction des „Zemunski Glasnik“
in loco.

Auf die in Ihrem geschätzten Blatte vom 29. Juni d. J., das dem gefertigten Amte nur zufällig und erst heute in die Hände kam, sieht man sich veranlaßt auf den angeblich im Namen vieler von W. F. ausgedrückten Wunsch zu erkären, daß die Aufnahme von Personen für die Fahrt Belgrad-Semlin mit dem Pester Passagierschiffen von Seite dieses I. Amtes nie verweigert worden ist, noch verweigert werden kann, zumal dieses Recht einzig und allein der Verwaltung der Ersten L. L. priv. D. Dampfschiffahrt zusteht, und dann daher von Seite dieses Amtes, resp. dessen ausgeübeter Organe nichts weiter als bei dem Eintritte aus Belgrad die vorge schriebene Zollamts-handlung gefordert werden.

Semlin, den 12. Juli 1869.

Königliches Haupt-Zollamt.
Knezevic. Anton Gayer.

БРАШНАРА М. В. МАЈЕРА

налази се
сада у Морфиној кући на малој пијаци.

Kundmachung.

Die Schlussprüfungen I. Schuljahres werden in der k. k. Unterrealschule den 26. 27. und 28. d. Monats abgehalten und zwar: den 26. in der III., den 27. in der II. und den 28. in der ersten Realklasse. Die Prüfung beginnt jedesmal vormittag um 8, nachmittag um 3 Uhr. Semlin, den 16. Juli 1869.

Трговачки се помоћник тражи.

Код доленописаног у мануфактурској трговини у Земуну потребује се један помоћник; који би имао вољу управљено место заступити, нека се изволи до 15 августа о. г. најдаље обратити на
Павла Пачића
у Земуну.

Die Mehl-niederlage des
M. W. Mayer

befindet sich im Morphy'schen Hause am Rathaus-platze.

П. П.

Потписани имају част објавити п. н. грађанству, да им је налогом високе 23. крајинске војене

управе у Варадину под 7. јуна 1869. бр. 3218 о. н. у дозволи дата за отварање влашћу припознатог

Техничког Бироа.

Биро ће (у унутарности Шајберове куће, приватна улица бр. 124) примити сваковрсне техничке налоге и пословна посредстввања, особито:

1. Премеравање и дељење њива.
2. Склапање и проматрање видарских планова, премеравања и потрошарских предрачуна за обиталишта и економске зграде.
3. Посредствовање и састављање видарских уговора.
4. Процењивање и куповно посредствовање пољоделских справа.
5. Нацрте и прорачуне за мања подuzeћа у обртну.
6. Састављење молбеница за сваковрсне техничке ствари.

Потписани се надају, да ће отварањем свога техничког пословног бироа п. н. грађанству разноврсне користи пружити моћи, и очекују, увервајући о својој најтачнијем извршењу, многобројне налоге.

Умени налози примају се дневно од 9—12 пре- и од 3—5 сати после подне.

У Панчеву, 19. јуна 1869.

Фрањо Шајбер. Карло Клеклер,
ц. к. поручик у миру. професор велике реакте.

ЗЕМУНСКА ШТЕДИОНИЦА.

ОБЈАВА.

Из важних је узрока данас искиупљени велики штедионички одбор закључио, да се ванредна главна скупштина

20. јула 1869.

после подне у 2 сахата у дворани грађанске читаонице држи, а не 13. јула као што је било јављено.

Дајући то на знање и примећујући, да се акције до 13. јула законито положити могу, позивљу се господа акционари, да изволе тим пре на скупштини доћи, што ће се веома важни предмети претресати и решавити.

У Земуну, 5. јула 1869.

За земунску штедионицу

В. Василијевић А. Д. Јовановић
председник. управитељ.

SEMLINER SPARKASSE.

VERLAUTBARUNG.

Aus wichtigen Gründen hat der am heutigen Tage versammelte grosse Ausschuss entschieden, dass die für den 25. Juli 1869 anberaumte ausserordentliche General-Versammlung am

1. August 1869.

2 Uhr Nachmittags im Saale des serbischen bürg. Lesevereines stattfinden solle.

Indem hievon die Verlautbarung geschieht und bemerkt wird, dass die Deposition der Actien bis 25. Juli l. J. rechtskräftig stattfinden kann, werden die Herrn Actionäre ersucht wegen Wichtigkeit des in Berathung tretenden Gegenstandes sich bei dieser Versammlung zahlreich theilnehmen zu wollen.

Semlin, 17. Juli 1869.

Für die Semliner Sparkasse.

В. Wasilievits, A. D. Joannovits,
Vereins-Präses Director

Нечиста механа.

(Свршетак.)

„Добри спахија,“ продужи приповедач, он није ни сумњао, а ја Бог ме још мање, да га водим у кућу где ће душу испустити. Био је то мали господин с орденом на прси-ма и белом бароком. Становао је тамо иза Прага и тамо је имао добара, и сад је дошао из Париза да иде у Петроград. Ми га одведосмо горе у нашу најбољу собу. Одмах ми се не допаде, кад ми господар Сломић оте златну кутију, преврташе је у руци на онда је мету на сто под мало огледало.

„Око поноћи дође Димитрије Сломић и стаде пред мој кревет држећи под пазухом сандук спахијин, и шта је то, господару?“ рекох му. „Ти лудо сад ћеш знати,“ одговори. „Ходи само овамо, страном је господину нешто хрђаво.“ Пођем за њим уз ступња. Јадно ти га хрђаво! — то ли господар Сломић зове хрђаво?! . . . Свеблаг Божи! Добри спахија лежаше, пребацио главу преко постеље а лице му стоји пред човеком, који му је спирио за душу. Баш је тако исто било. „Бог вас убио!“ викнух сав дркћући, „то сте ви урадили!“ — „Мислиш?“ занита ме господар Сломић и приђе ми ближе, гледајући ме његовим оним оком што му више стајаше: „мислиш, а?“

„Ја не могу одговорити, само упрем очи на бољара, и гледајући га тако учини ми се, да му се миче подбрадак. Брзо му прикочим и исправим му главу; али она није могла више стајати и клоне му на прса. Био је заиста мртав. — „Е,“ рече господар Сломић, „хајд' сад да очистимо кућу. Господар је платио и сад може даље путовати.“ — „Мртви не путују,“ рекох. — „Држи ти њега само за ноге а ја ћу за главу,“ рече он, „па ћемо га однети тамо у летећи песак. Тамо ће он полако потонути, а кад буде на дну, ако му што год затреба, наћи ће већ тамо своје слуге.“ — „Како сте их однели?“ занитам га, а сетивши се да је слуга био јака људина и да господар Сломић није могао тако лако њим готов бити. — „Ја сам њега и постилијона у сигурно место ударио,“ рече безбожни човек црекајући се. „Пред мојим су очима потонули. Постилијон је изгубио бич, па отишао да тражи, а слуга опет сребри лапац, који је у шеширу чувао па му је заједно са шеширом пао на дно. Сад ће га наћи.“

„Не умем да кажем како ми је тада било, ја сам био син побожних људи, слушао сам божје заповеди, познавао сам и љубио попу — и сад сам стајао у кући убице, пред укоченим хладним човеком. Памет ми се окрене у глави и забуна пређе ме од главе до пете. Махао сам по ваздуху и разговарах са самим собом. Најзад шчепамо обојица господина, па хајд ш њим на поље у помрчину. Пажљиво приђемо обали, заљуљамо неколико пута мрца и — плус, он се опружио беше на белој несталној глаткој пешчаној површини. Ту полагахно потоне! У почетку беше нама окренуо лице, као да би хтео казати: Пазите добро; ја идем јако, али првом приликом, кад море истури своје мртве, доћићу ја опет! И тако пронадне. Бела се површина затвори за њим и није се више ни најмања црна тачка могла приметити. Таласи дођоше, ваљаше се и цикаше, и ни један не открије песак, премда се из даљине радознала гураха. Кад опет уђосмо у кућу, изађе пред нас саката пудла и махаше задовољно репом.“

„Сад нам осташе још кола, све по њима испретурасмо и извадисмо до најмање ствари. Шта је имао лених ствари стари господин. Нађосмо женскога накита, и четири са свим нове бароке. Димитрије Сломић однесе све ове лене ствари на сигурно место. Код њега ти је то било свашта ваља чувати; али је он баш своју душу изгубио. Почем је све у паре претворио, стрпа их у свој сандук па их отуда уредно вади као човек који раскошно живи, који само ждере и пије, и који не може довољно набавити земаљских блага. Ето тако смо ти ми опет живели. У механу су опет свраћали али не тако много. Ја сам се био решио да идем у свет али не мадох срца. Господар Сломић пазио је на сваки мој корак и страшно ми је запретио да ћутим. И тако опет ту останем, али не учиних никаква успеха у мојој љубави и у моме добру и имању. Прође и година дана како се убиство догодило и ја приметих на моме газди да је он врло неспокојан и да га то неспокојство ни једног минута не оставља. Кућа беше са свим празна. Али шта би? Баш око поноћи чух где неко у ходнику вуче за звоно, једноч, дваред, трипут и изгледаше врло нестрпљиво. То је спахија! рекох ја, а крв ми стаде у жилама. Кад изађох напоље, видох Димитрија, како поерћући цуња тамо амо као човек

који не зна шта да ради. Тада зазвони и четврти пут и то тако јако да је се по целој кући орило. „Иди деране!“ рече он. „Идите сами“ одговорах му смело. „Знате ви добро, ко вас то зове.“ Он диже батину да ме мазне, али рука му дрхташе, штап му паде, и рука му клону. На једанпут се трже. „То су лупежи, то су лопови!“ викну он, и брзо узлети уз басамак! Ја чух да се врата затворише, па онда беше све мирно. Бура је беснила. То беше ноћ каквих сам ја мало доживео. Море беше надошло и бацаше своје таласе баш до зида од куће. У малој баштици, коју сам ја засадио, видоше се из воде само главе од цвећа па се њихаше као да су пијане. Кров се кршио и цигље одлеташе пљускајући у море. Ја видох, како се вода пење уз ступње наше механе, као немно али заповедајући гост, који не плаћа ништа а притом се слободно бапкари по кући. Помислите само како је то страшно, таква ноћ а још кућа није чиста. Ја причеках мало, дркћући и превијајући се; опет је било тихо. На једанпут отворише се врата, и тако лагахно да ја нечух ништа, иђаху к мени три лика. Била су то бледа лица — познао сам их одмах. То је био спахија, његов слуга и постилијон. Иђаху управо к мени и последња сенка стаде на место одкуда дођоше. Ја паднем на земљу и кад се опет подигох, њих је већ нестало. Кога сам сад нашао? Димитрија Сломића где се потрбушке извалио, био је мртав! мртав на веки!“

Андрија ућута, беше врло замишљен. Стајасмо један до другог, а пред нама бацаху развалине од куће лаке сенке на пешчани под. Старац поглади руком по земљи као да је хтео побрисати те успомене. „Све је већ прошло,“ рече он. „Од неправеднога безбожничкова добра дала је власт начинити школу, где ће се деца учити како ваља неговати љубав и како треба бити милосрдан. Ви нећете пожелети добра с неправдом стеченог а покориваћете се власти. Из неплоднога песка изникосе две лепе школе од мога цвећа. Ја сам путовао и тек сам се онда вратио кад је приповетка заборављена и кад је кућа са свим пропала. Одмах пошто ја побегох купи кућу неки богат чивутин. Много је пара у њу страшио; он даде на ново тапацирати себе, степене и ходник окречи, али све у залуд. Гости се клоњаше куће и који је баш и у опасности био ипак је волео лутати по ноћи него преноћити у проклетој механи.

Има сијасет којекаквих приповедака, а особита је једна, како у извесно доба ноћи повуче нека невидљива рука за све држке од звона; тада затутње тешка путничка кола, а кад газда истрчи са својим слугама да прими госта, не стане свега, само што ветар звижди преко површине. Други пут опет буду сви прозори осветљени као да је пуна кућа гостију а баш тада нема никога. Из јутра опет чује се за помагање најпре у ваздуху па онда опет из мора.

„Доста Андрија!“ прекидох му реч, „твоја је приповедка добра и била би мила онима који их радо слушају. Ја никад нећу проћи овим крајем а да се не сетим механе. Међу тим и ја сам ноћивао у механама, где има аветиња, које су за ме много страшније биле него спахија и његове слуге: то су биле авети које се зову нечистоћа, превара и хрђава кухиња!“

Превео Курсула.

Шетачеве белешке.

VI.

Сад може Европа да је мирна од опасних политичких сплетака. Бизмарк је оставио Берлин и преселио се на своје пољско добро Варзин. Веле, да му је здравље порушено, па га хоће да поправи у мирном сељачком животу. И наша се гемајндератека опозиција ућутала, и она се повукла натраг заједно са кнезом. Та после великог рада нужно је одмарати се, а мир и тишина најбољи је лек за нервозну узрујаност. Дакле ни с те стране не грози европском миру и поретку опасност.

Само „Земунски Гласник“ особито његов шетач, нису учесници у општем том задовољству. Шта више, њему се чини, као да му нека опасност грози, да му се о глави ради; хоће да га сувопарношћу на само убијство нагоне. Где су му сад они пикантни извештаји о гемајндератским седницама, где ли класички они описи о смртним скоковима лођике, што се пре представљаху у општинској дворани, и којој би се гимнастици и сам Аристотел чудити морао. Све је тога настало, е с тиме и пикантерије за „Гласник.“

Види се дакле, да постоји нека тајна намера да се овај лист оштеди; јер ћутањем те гемајндератске странке одузет му је најмилији материјал, због кога је толико цењен био и од саме речене странке. Њезине присталице прогласише „Гласник“ за своје љубимче и ту своју

симпатију хтедохе овековечити записом у седничком записнику.

Али и наука претрпила је поступком тих наших суграђана велику штету, особито Психологија и Систематика, јер обоје изгубише тиме скупочени материјал. Психолози могаше се користити оним честим појавама страсти, што им је допустила, да се удубе у тавну страну људске природе, а систематици пак имадохе лепу прилику, да студирају конфузију и да је још мало потрајало, испало би им за руком, да и ову доведу у систем.

Наравно да при оваким околностима месни лист губи своју вредност. Нестаде му материјал у самом месту, и то у ово време, у које је и онако пажња свију обраћена на сабор у Карловцима, где се по каткад комичке улоге одиграју. За шетача то није мали задатак, да у хумористици конкурише са великом господом; јер како ће његове белешке о месним предметима толико интересовати, кад чешће за комичније сцене са стране јављају. Ту конкуренцију шетач не може подносити, кад је лишен најбољег свог извора. Та и студију о физиономији Земуна морао је напустити, што није рад, да му се начела аргументацијама побјају, које се батинама воде. Шетач ће морати о општим стварима да говори, т.ј. оне ће ствари износити на видик, које је бележио по чувењу. „Гласник“ није тако срећан да може онако слободно да говори као „Панчевац“, ма с ког му драго гледишта, већ мора место пикантерије „сензационе вести“ доносити, као н. пр. у 21. броју онај допис из Панчева. Шетач ће овај ред о економним стварима коју само да прозбори.

То су неповољне околности за овај лист, особито за шетача, и у толико неповољније у колико почеше од скоро да му закрађују још и с друге стране пикантни материјал, и то од рођених Земунаца, који одлазе у страна места и тамо износе своје ексцентричности на видик. Тако је пре неки дан побожан један наш земунцац отишао би у Карловце с тога, да добије на сабору архијерејски благослов у речима: „напоље!“ И то с тога, што је изрекао доста гласно мњење, да је свака влада за се лојална. Он је био међу слушаоцима и кад је архимандрит Анђелић, бранећи патријархово право доказивао смерност св. Николе, наш му земунцац притече у помоћ и рече, да је то онда било, кад је св. Никола Арију еванђељем по глави лупио. И овим доказом знања црквене

историје нашем земунцу принесе архијерејски благослов, који се од горњег ни у чему не разликоваше. Оба два пута побожни наш суграђанин тако би тронут, да се је од страхопоштовања сагао, и ако пакосни људи веле, да је он то за то чинио, да се не би видело, ко то упада у реч говорницима.

Две су се појаве ту скоро појавиле у Панчеву, које су општу пажњу на се обратиле. Са народно-привредног гледишта иште „Панчевац“ да се укине јерархија, а г. др. Пејчић налази у спољним реформама цркве лек за болест народа српског. По његовом предлогу ваљало би оргуље завести, мантије скратити, ниске поповске шешире са цилиндрима заменити и др., а народ би православан био спасен. Панчевачки реформатор са свим озбиљно говори о своме предлогу, дакле не може се узети, да се он само шали, да му је предлог излив ексцентричности, а није ни познато, да се он држи „бауншајтизма.“ те да је само боцкати хтео. Шетач је чуо мњење да се говори, да му је намера, да подигне индустрију у нашим крајевима, да унапреди занате, јер занатлијама било би довољно посла, ако би се те реформе оживотвориле. Он би вечиту успомену стекао код свију кројача, шеширџија, бербера, оргуљаша и пр.

Није згорег да ту једну споменем примедбу, што ју је наш један берберин изустио, и који на то иде, да се панчевачки реформатор обдари ретким даром. Берберин је много путовао по страним земљама, па је много чуо и видио по свету, па као од искусног човека предлог му је онако исто практичан као што је оригиналан. Ево што вели наш берберин.

Бивши краљ баварски Лудвиг, онај исти, који је толико потпомагао науку и вештину у Берманији, и своју престолницу уздигао за средреду ових, родио се у Штрасбургу, где му је отац становао као пуковник једне француске регименте. Кад се пуковнику родио син, његови гренадири одушевљени обријаше браде те направеше од длаке јастук, на коме син њиховог пуковника би однешен на крштење. И панчевачки реформатор хоће, да се српски свештеници шишају и брију, ваљада зато, како би млађи изгледали, кад се други и трећи пут жене. Ала би то сила длака било код прве операције, а бербери из благодарности, што им се умножише муштерије, могли би их скупити за модроц, који би

они могли реформатору дати на дар. Бербери би ту вршили патриотски акат, јер би умножили народно имање. Та опадине играју знатну ролу у индустрији. Жали бог што ће наш Земун и у том погледу заостати иза Панчева, јер како у нас ствари стоје, наши ће бербери мало моћи скупити тога реткога материјала за модроц.

Наше се доба карактерише тежњом за материјалним напретком и ту се постизавају највеће цели удружењем. И наши добри земунци нису заостали у томе, те негују идеје о свакојаким општекорисним друштвима. Најновија је таква идеја та, да се направи ћуприја на Дунаву, како би се банатски производи одчести у Земун доносили. Но будући смо опазили да нас у Панчеву немилице копирају, то смо намерни, да потражимо најпре повластицу, како би били сигурни да панчевци то исто не предузму, и да не би они, почем код њих све у већој мери бива но у Земуну, за то најширије место на Дунаву избирали.

У Земуну а не у Панчеву биће седиште трговачке коморе и ако је Панчево и по богатству и по трговини и по интелигенцији, као што веле, знатније од Земуна. Тој министарској одлуци чуде се Панчевци и не могу никако да пронађу узрок томе. Али га је лако наћи, кад помислимо, како је наш трговачки и занатлијски сталез свестан и разборит и ако му рад његов не уроди с толиким плодом као панчевцима. Шетац би могао доста доказа за то навести, да се у нашем месту ред и законитост набљудава и којим духом наши занатлије дишу. Тако н. пр. усудио се је један ципелар, да продаје на риф цугове од еластика, а сместа беше му са меродавне стране речено, да се тога окане, почем таково што спада у бакалску радњу. А шта да рече о нашим салунцима, о разговорима што се ту воде, о интелигенцији, која се ту стиче и каква се ту важна црквена и социјална питања не расправљају, и то зми и лети, при свем том што је атмосфера таквих места другачија, од оне, што је у дућанима мирисничара?

Можда је и то узрок, што је влада изабрала Земун за седиште трговачке коморе, што је дознала за расправу о лимитној соли у општинском већу. Пред преважним тим питањем исчезнуо је значај жељезнице код наших општинара, јер док су

познати меморандум са ћутањем саслушали, то их важно питање, који ће да раздаје публици лимитну соживоза нимаше и најзад их доведе у нервозу узрујаност. Али и јесте важан тај предмет, јер се ту не само пита, ко ће раздавати со, већ је с тим патриотским пожртвовањем скопчан и интерес публике, којој треба потпуну меру давати. Наши пак мудри оцеви варошки знаду, да су у Земуну станови и дућани при земљи мање више сви влажни, а влага се обично једини са соли, и ова бива тежа, те би тиме публика оштећена била, тражили су дуже време како би се та незгода могла избећи. Сретно им је за руком испало, те пронађоше онакав дућан за раздавање соли, у коме ће се та незгода паралисати, јер то зграда која је пола подрум пола таван.

У „Застави“ су неколицина њих пројектовали Цетиње, где ове године да буде омладинска скупштина и прорачунаше да пут до тамо и отуд овамо стаје само 28 форината. Овај рачун зададе рачуновођама у београдској полицији доста главобоље и као што се чује још не моглоше решити тај аритметички задатак. Узимајући у обзир колико је односно министарство оптерећавало свој буџет приликом преображенске омладинске скупштине, веле, да с тим малим трошком неће се моћи изаћи на крај. Исти пројект препоручује омладинцима, да понесу са собом на пут саламе и сира. То је дало повод нашим ситничарима, да набаве у великој количини сира знајући да ће добро пролазити код омладине. Сад се ућутало е тим пројектом и место њега искрену други, по коме да се држи овогодишња омладинска скупштина овде у Земуну. Ако централни омладински одбор то одобри имаћемо око четири стотине чланова омладине кроз неколико дана у госте и као што се чује, отимају се многи грађани, ко ће више омладинаца у свој стан примити. —

Кад је шетац своје белешке већ завршио, дође му у руке најновији број „Заставе“ и у њој позив на претплату на „Панчевца“ у виду дописа из Панчева. Из тог позива дознаде шетац, да је „Гласник“ министарски лист, који можда ужива још и новчану помоћ, што уредник пред шетачем крије. Ту се сад изроди сцена скоро онаква иста, као што је она пре неког времена била код уредништва „Напретка.“ и у-

сљед тога ће и шетац по свој прилици следавати примеру г. Сандића и прећи у омладину.

D. Heudler!
Wie bist du mit doch aus tieferster Seele zühdert,
Besonders, wenn du im Stiche der Dummheit dich zehst!

СМЕСИЦЕ.

(Народно позоринте.) Знамо да ће нашу публику обрадовати вест, по којој ће још овога месеца народна позоринтна дружина овде приспети и у Романчићевој ацени у баши претстане дати. Прва је претстава у недељу 20. јула на Илијдан. Местни одбор заступа наша српска певачка вадруга, која ће у своје време нужне кораке уписивања ради учинити.

(Јади из ненада.) Пре неки дан шеташе се по главној улици земунској неки господин у мађарском оделу и испод руке вођаше једну лешу женскињу, која је поглед многих младића на се привукла. Ономад представи се речени господин овдашњој полицији као пиротехничар, који жели, да приреди у Земуну један ватромет и за то је тражио полицајску дозволу. Он је износио свакојака сведочанства, која тврдише његову ретку вештину. Али полиција не само, што му не хтеде жељену дозволу дати, већ му рече, да га мора затворити усљед налога, што га је полиција добила телеграмом из Бечерека. Вештак је у банатском Бечеју палио ватромет и том приликом изгоре се његов слуга тако, да је сад на самрти, а вештак уместо, да га да лечити од тешких рана, остави га својој судбини и измаче. Он се је пред нашом полицијом бранио, рекавши, да то није истина, већ да га гоне за то, што његова дама не хтеде послушати једнога господина од улива. Он је ту читав роман о томе развезао, но полиција више поверова сувопарном телеграму по најживљем романтичком опису вештаковом и тако остадосмо беа уживања ватромета.

(Алојз Ауер †.) Пре неки дан премину у Бечу бивши управитељ државне штампарије дворски саветник Ауер, лични пријатељ славног нашег Вука Караџића и човек веома заслужан по типографији у Аустрији. Рођен 1813. г. од простих родитеља у Велсу, варошици у горњој Аустрији и без сваког систематичког школског образовања он је сам својом прилежношћу дотерао не само до високог ступња у државној служби, већ беше поштован и као научник у Европи, што су и сви скоро европски владари уважавали, одликовани га декорацијама. Кад је 1840. г. управу над штампаријом у своје руке узео, осим Хаазове штампарије у Прагу све остале аустријске штампарије беху на врло ниском ступњу развића. Шта више, биле су горе, но у прошлome веку, кад се помисли на вештачку радњу славнога Бодона у Падови, који је на крају прошлога века био најбољи штампар у Европи. Покојни Ауер за кратко време подигао је поверени му завод на таку висину, да у ствари рађене у бечкој државној штампарији на првој светској изложби у Лондону 1851. прву оцену добиле. Особито обратише на се пажњу азбуке свију, особито источних народа, с којима је штампано „Оченаш“ на више од двеста језика. Уредник овога листа из цијетета посвећује ово неколико редака у помену овога мужа, који је имао посредног ушљива и на то, што данас видимо српску државну штампарију на том великом ступњу развића, јер је и њен садањи управитељ, г. Степа Рајчевић, такође ученик пок. Ауера био.